

اولین طراح مد ایرانی- اروپایی (تاج السلطنه)

۱۳ تیر ۱۳۹۵ ساعت ۱۳:۰۹

مد روز در سبک اروپایی اواخر دوره قاجار به ایران آمد. در زمان سلطنت ناصرالدین شاه به واسطه نفوذ دخترش تاج السلطنه که تحصیل کرده بود و از آزادی زنان ایرانی پشتیبانی می کرد، این مساله تسهیل شد. به طوری که می توان تاج السلطنه را اولین طراح مد لباس های ایرانی- اروپایی دانست. او در خاطراتش از لباس هایی سخن به میان آورد که در سبک و رنگ های روشن تجلی اروپایی ها بود.

جوان و تاریخ- کافه هنر

مد روز در سبک اروپایی اواخر دوره قاجار به ایران آمد. در زمان سلطنت ناصرالدین شاه به واسطه نفوذ دخترش تاج السلطنه که تحصیل کرده بود و از آزادی زنان ایرانی پشتیبانی می کرد، این مساله تسهیل شد. به طوری که می توان تاج السلطنه را اولین طراح مد لباس های ایرانی- اروپایی دانست. او در خاطراتش از لباس هایی سخن به میان آورد که در سبک و رنگ های روشن تجلی اروپایی ها بود. همچنین حدود سال ۱۹۰۰ با لباس اروپایی تنگ چسبان پارچه ای و گیسوان پوشانده نشده اش مدل نقاشی شد. لباس زنان دربار و ایل ترکیبی از نیم تنه (ژاکت) های تنگ با آستین های بلند با شلواری که به شکل زنگوله تا زانو می رسید، همه

ساخته شده از پارچه زربفت ابریشمی و مخمل بود. یک شال معمولاً صورت را در بر می‌گرفت و زیر چانه گره زده می‌شد. بسته به وضعیت پوشنده لباس مقدار زیادی از جواهرات آویخته می‌شد. ناصرالدین شاه فعالانه پوشیدن لباس‌های اروپایی را تشویق می‌کرد. دخترش تاج‌السلطنه نوشته است که ناصرالدین شاه به او - زمانی که هنوز بچه بوده - امر می‌کرده است که لباس‌های اروپایی ترجیحاً صورتی و سفید بپوشد. بعدها لباس‌هایی که وی در نامزدی و مهمانی‌های عروسی‌اش پوشید ساخته شده از ابریشم صورتی با ساتن سفید بود که با تور سر به سبک عروس‌های اروپایی کامل می‌شد. او به حمایت از پذیرفته شدن لباس‌های کاملاً اروپایی در سال ۱۹۰۰ ادامه داد. همچنین عکس‌هایی از زنان درباری در لباس‌هایی برازنده با یقه باز به سبک فرانسوی دهه ۱۸۷۰ موجود است. اندازه دامن‌ها در لباس سنتی متفاوت بود تا آنکه در دهه ۱۸۶۰ کوتاه و خیلی ضخیم شدند. احتمال دارد ناصرالدین شاه بر شکل و اندازه این دامن‌ها تاثیر گذاشته باشد. در جریان اولین دیدار وی از اروپا در سال ۱۸۷۳ وی دامن‌های رقصندگان باله در پاریس را تحسین و در بازگشت آن مدل را به زنان دربار معرفی کرد. تاثیرگذارترین پیش‌قراولان مد در میان زنان دربار قجر به طور مستقیم دارای خویشاوندی با شاه بودند، بنابراین در بالاترین جایگاه اجتماعی بودند. ملک جهان مادر ناصرالدین شاه لباس‌های سنتی با زیبایی والایی می‌پوشید و مرغوب‌ترین ابریشم و مخمل را برای نیم تنه و شلوارها انتخاب می‌کرد. شالی از مروارید و الماس سر می‌کرد، در عین اینکه تعداد زیادی دستبند و گردن‌بند، بازو و گردنش را می‌پوشاند. بعدها، دختر ناصرالدین شاه، تاج‌السلطنه بسیار مد فرانسوی را تحسین کرد و لباس‌های مد روز اروپایی اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم را بر تن کرد. واکنش به این تغییرات تا حد زیادی بسته به رویکرد شوهران نسبت به تحصیلات زنان و آداب اروپایی متفاوت بود. مردان محافظه‌کار دگرگونی در لباس‌ها را می‌توانستند بپذیرند اما به اصرار به زنان برای ماندن در خانه و دنبال نکردن حرفه ادامه می‌دادند. تاج‌السلطنه که از امتیاز ثروت و نفوذ برخوردار بود، بی‌وقفه با شوهرش مخالفت می‌کرد، آن چنان که لباس اروپایی را به عنوان نشانه رهایی بر تن می‌کرد و برای آزادی زنان ایرانی کار می‌کرد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۱۸۲۲/طراح-اولین-مد-تاج-اروپایی-ایرانی-مد-طراح-اولین-۲۱۸۲۲>